

# Ñiqin Danielpa qillqan — Pachak pichqa chunka qanchisniyuq

*Daniel qhelqapi Ciroq profético simbolismopa paskarisqanmanta*

Jeff Pippenger

2024-03-25

Chunka kaq chunka kaq qhapaq ñiqinpi, willakurqanchikmi Cirospa kinsa wata kamachisqanpi kasqanta; ichaqa huk ñiqinpi, willakurqanchiktaqmi Danielqa Cirospa ñawpaq wata kamachisqan kama kawsasqanta, utaq chaykama hina purisqanta.

Hinallataq Danielqa Ciro reypa ñawpaq wata kamaraqmi karqa. Daniel 1:21.

Ishkay wata Cyrusqa Dario Medo runawan kуска kamachisqa karqan; chayrayku paypa kinsa watan karqan, ichaqa huknin watanpas karqan.

Persiapa rey Ciroq kinsa wata kamachikuyninpi, huk imapas Danielman sut'inchasqa karqa, paypa sutinga Beltesasar nisqa karqa; chay imaqa chiqapmi karqa, ichaqa churasqa pachaqa unaymi karqa; paymi chay imata entienderqa, hinaspataq mosqoy rikuchisqantapas allinta entienderqa. Daniel 10:1.

Profecíapi Ciroqa rikurichisqa kachkan Danielpa ñawpaq hinaspa qhipa rikuykunapi. Danielpa ñawpaq capítuloq, ñawpaq qillqasqakunapiña sut'inchasqa hina, Apocalipsis capítulo catorcepa ñawpaq angelta rikuchin. Ñawpaq angelqa profecíapi reqsisqa kaptin, payqa apamun llapa profecíapa qhawarisqan kayninchiskunata, Apocalipsis catorcepa kimsa angelninkunapa llapanta. Wiñay allin willaypa kimsa puriyninkuna, ñawpaq angelpi rikuchisqa, kaykuna kanku: “Diosman manchakuychis,” “Payman hatunchayta qoychis,” imaraykuchus “Paypa taripayninpa horan chayaramunña.”

Danielwan kimsa allin runakunawan “Dios-ta manchakusqankurayku,” Babiloniaq mikhunanta qichukuyta akllarqanku, hinaspa qura mikhuqkuna hina qhipakuyta. Chay qhawanapaq prueban qhipanpi, Danielwan kimsa allin runakunaqa “Dios-ta hatuncharqanku” allin kawsayniyoq rikch'ayninkuwan, Babiloniaq mikhunanta mikhuqkunamanta sut'inchakuqta. Kimsa wata qhipanmanqa, “juiciopa hora” chayamurqa, chaypi Nabucodonosor paykunata pruebarqa hinaspa tarirqa, llapa Babilonia yachayniyoq runakunamanta chunka kuti aswan yachaq kasqankuta.

Wiñay allin willakuypa kimsa puriyninkunaqa Danielpa qhipa kapituluyninpi rikuchisqa kanku, hinallataq pacha tukukuypi kichasqa kachkan chay k'anchayman llank'anankupaq hapisqa runakunata yachay yapakusqan ch'uyanchasqan, yuragyachisqan, hinaspa pruebaypi churakusqan ruray hina. Danielpa ñawpaq kapituluyninpi, qhipa kapituluyninpi hinallataq, ñawpaq angelpa kimsa puriyninkuna—llapa kimsa angelkunatapas ukhupi hap'iq—sut'inchasqa kachkan. Imaraykuchus ñawpaq kapituluqa ñawpaq angelpa wiñay allin willakuyninmi, Danielpa iskay kapituluyninqa Apocalipsis chunka tawañiyuqpa iskay kaq angelta rikuchin, maypichus animalpa unanchanpa icha Cristopa unanchanpa prueban rikuchisqa kachkan, imaynatachus ñawpaq

kapituluyupa kimsa puriyinkunapi iskay kaq pruebaypi karqan hinata.

Imarayku Danielpa hukñiq kaq iskayniyuq kaq kapitukunakuna Rikch'ariypa chunka tawan-niyuq kaq p'anqapi hukñiq kaq iskayñiq kaq angelkunata rikuchisqankurayku, kinsa kaq kapituloqa, Dura pampapi pruebanwan kuska, kinsa kaq angelpa willakuyninta rikuchin, uywapa señalninta ama chaskinapaq advertencianta apamuspalla. Danielpa hukñiq kaq kapitulampi Cirospa huk wata kamachiynin rimarisqa kachkan, chunka kaq kapitulanshipaq, mayqinmi Danielpa qhepa visiónnin, Cirospa kinsa wata kamachiyninwan sut'inchasqa kachkan; ichaqa yachanchikmi chay kinsa wataqa paypa huk wata kamachiynin kasqanta, imaraykuchus Danielqa Cirospa huk wata kamachiyninkama hinallam qhiparisqa.

Chayrayri Ciroqa huk wata watapa unanchanmi, chay huk wata kimsa watayoq kasqanta apakuchkan. Payqa ñawpaq angelpa willakuyninpa unanchanmi. Ciroq ñawpaq watanqa Danielpa ñawpaq rikuyñinpa qhepa versículonpi rimarisqa kachkan, hinaspataq yapamanta Danielpa qhepa rikuyñinpa ñawpaq versículonpi. Ancha importante-mi Ciroq proféticopaq unanchayninta reqsinanchik; ñawpaqtaqa payqa ñawpaq angelpa willakuyninta representan nispa reqsichkanchik. Kaytaqa proféticamente yachayta atinanchik, imaraykuchus Danielqa kimsay watanta ñawpaqnin hina sutichan; ichaqa aswan importanteqa, chay ñawpaq kamachikuywanmi reqsichisqa kachkan, mayqentachus pay willarasqa.

Danielpa chunka kaqnin kapitupim Gabrielqa Persia reyninkunawan maqanakushasqanqa karqan Cirota chayman chayanampaq, payqa hunt'aspa willakunampaq kimsa kamachikuykunamanta ñawpaq kaqta, chaymi judíokunata kutimunankupaq saqirirqa hinaspa Jerusalenta templo-tawan hatarichinankupaq. Kimsa kaq kamachikuyqa iskay waranqa kimsa pachak watapa profecíanta qallariyninta señalanqa karqan, chaymi tukukorqa kinsa kaq angel chayamushqanpi 22 octubre 1844 watapi. Kimsa kaq kamachikuyqa kinsa kaq angelta rikch'achirqa, chayrayku Ciroq ñawpaq kamachikuyninga rikch'achirqa ñawpaq kaq angelpa chayamuynta 1798 watapi. Ciroqa ñawpaq kaq angelta rikch'achin, hinaspapas chayrayku Daniel qelqapi paypa ñawpaq wataqa kimsa watata rikch'achirqa.

Chaymi Ciroqa kaymi “tukuy pacha tukukuynin” nisqapa rikchaynin, imaraykuchus hukñiqin angelqa (Ciro) 1798 watapi chayamushqanpim “tukuy pacha tukukuynin” chayamurqa, Danielpa libronpas kichasqa karqa. Ciro sutitaqa ñawpa Persia simipi “Kūruš” nisqa simimanta hamusqa yuyasqa, chayqa “inti” ninmi, hinallataq Elam runakunaq siminpi “kursh” nisqa simiwan, chayqa “tiyana” ninmi, huñusqa kasqanrayku qhapaq kamachiywan utaq reyqaywan tupachisqa kasqanta rikuchin. Isaiaspas Ciroq kayninkunatapas rimarinmi.

Ciro-manta nispaqnin: Payqa michiyinymi, llapan munasqaytapas ruwanqaña, nispa; Jerusalén llaqtatapas: Qamqa hatarichisqa kanqi, nispa; templotapas: Cimientoyki churakusqa kanqa, nispa. Kayhinatan Señor nin paypa akllasqa man, Ciro-man, paña makinmanta hap'isqayman, ñawpaqninpi nacionkunata urmachinaypaq; reykunapa chankankunatapas paskasaq; iskay raprayuq punkukunatapas ñawpaqninpi kicharinaypaq; punkukunaqa manan wichq'asqa kanqachu. Ñoqaqa ñawpaqniykimanta risaq, q'iwikuna k'uchukunatapas chiqanyachisqa; bronce manta punkukunatapas pakisaq, fierromanta trancakunatapas kuskankuta kuchusaq. Tutayaypa qhapaq kayninkunatapas, pakasqa cheqakunapi pakasqa imaymanapi qhapaq

kayninkunatapas qoykusqayki, chaywan yachanaykipaq noqa Señor kasqayta, sutiymkimanta qayasuqniyki, Israelpa Diosnin kasqayta. Jacob, sirviquiy, rayku, Israel, akllasqay, raykun, sutiymkimanta qayarqayki; sutiwan suticharqayki, mana riqsiwasqaykimantapas. Ñoqam Señor kani, hukqa manan kanchu, manan huk Diosqa kanchu ñoqamanta huk; qamta kallpacharquyki, mana riqsiwasqaykimantapas; inti lloqsimuymanta, inti yaykumuymantawan yachanankupaq, mana pipas kanchu ñoqamanta huk. Ñoqam Señor kani, hukqa manan kanchu. Isaías 44:28–45:6.

Ciroqa Cristota rikch'achisqa karqan, imaraykuchus payqa Señorpa "haykasqa" nisqan karqan, hinaspataq Diospa "micheqnin" nisqapas sutichasqa karqan, Jerusalén llaqtata hatarichiq, temploq cimientonta churariq. Paymi wichqasqa punkukunata kicharinawan tupaq, Cristo hina, paymi kicharin, mana pipas wichq'ananchu; wichq'apas, mana pipas kicharinanchu. Hinaspataq Giroqa qosqasqa kachkan "tutayaypa quri-qollqekunata, pakasqa cheqakunapi pakasqa qhapaq kaykunatapas." Giroqa askha señalkunata hunt'an, reformatorio kuyuykunapa siqinñanpi.

Payqa señalan pacha tukukuypa tiemponta, ñawpaq angel chayamunan pacha, Danielpa librun kichasqa kaptin, chaymanta yachay miray kananpaj "tutayaypa qhapaq kayninkunamanta, pakasqa cheqakunapi chinkasqa qhapaq kaykunamantawan" hamuq. Chay "tutayaypa qhapaq kayninkuna, pakasqa cheqakunapi chinkasqa qhapaq kaykunawan" ruwasqa kan chay "cimientos" nisqata, "hatarichisqa" kaqta, hinaspa chay "templota", "churaykuyta" kaqta. Cristo, Giro nisqawan rikuchisqa karqa, Señorpa "umalliqsimin" kasqa, imaynatachus Cristo bautismonpi umalliqsichisqa karqa hinata. Chayrayku Giro manan ñawpaq angelpa chayamunanllachu, aswanpas payqa iskay ñiqin angelmi, ñawpaq angelta kallpachaq, uraykamuspa, imaynatachus Espíritu Santo uraykamurqa Cristo umalliqsichisqa kaptin hinata. 1844 wata, octubre killapa 22 punchawninpi, Cristo kicharirqa punkuta utaq "punku-tupanata" Santísimo Lugarman yaykunapaj, chayqa wisq'asqa punku karqa. Giroqa kimsa ñiqin angelpa chayamunantapas señalanmi.

Giroqa ñawpaq angelmi, hinaspapas ñawpaq angelqa kimsa angelkunapa llaqa imankunata hap'in. Giroqa tukukuypa pacha 1798 watapi, chaypi ñawpaq angel hamusqan tiempo. Giroqa 1840 wata, agosto 11 p'unchawta rikuchin, chay p'unchawpi ñawpaq angelpa willakuynin kallpachasqa (javisqa) karqan. Payqa cimientokunata churay llamk'ayta rikuchin, imaynachus 1842 wata mayo killapi 1843 watapa cartanta rurasqanwan rikuchisqa. Payqa templota sayachiyta rikuchin, imaynachus iskay clasekuna 1844 wata, abril 19 ñawpaq pantasqapi t'aqasqa karqanku, hinaspapas 1844 wata, octubre 22 hatun pantasqapi iskay kaq t'aqasqata rikuchin.

Millerita reformay llikanapa llaqa señalninkuna Giro nisqawan rikuchisqa karqan, chayrayku chay señalakunapas pachallataqmi rikuchinku pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa llikanapa señalninkunata. Millerita llikaqa ñawpaqman hamuqmi karqan chay señalkunawan, imaynachus Cristo sut'inchasqa, Milleritakunapa historianta ñawpaqman hamunankupaq.

"Profecíaqa manam Cristo hamuynin imayna kananta, ima raykupas hamunanta willakuspaqa saqenchu, aswanpas ricuchinmi señalkunata, chaykunawan runakuna yachanankupaq maypachachus qayllamunña. Jesús nirqan: 'Intipipas, killapipas, qoyllorkunapipas señalkuna kanqa.' Lucas 21:25. 'Inti tutayaykukunqa, killapas manan k'anchayninta qonqachu, hanaq pachapi qoyllorkunapas urmamunqaku, hanaq pachapi atiyiniyuqkuna kuyuchisqa kanqaku.

Hinaspan runa Churinta rikunqaku phuyukunapi hamuqta, ancha atiywan, hatun k'anchaywan ima.' Marcos 13:24–26. Apocalipsis qelqaqmi kay hinata willakun iskay kaq hamuymanta ñawpaqta rikurinan señalkunamanta ñawpaq kaqta: 'Hatun pachakutik karqan; intipas yana tukuqmi karqan, chukcha llikllaq hina; killapas yawar hina tukurqan.' Apocalipsis 6:12.”

“Kay señalkunaqa rikurqanmi iskay chunka wata pachaqa qallariyninmanta ñawpaqta. Kay willakuy qispichisqa kananman hinaqa, 1755 watapi pasaran qillqachisqa tukuy pacha allin yuyarisqa aswan manchay hatun pachakuy.” El Gran Conflicto, 304.

1755 watapi qallariqtinqa Señorkunaq iskay kaq hamuyninta willaq señalkuna. 1798 watapi tukukuqmi karqa espíritu Israelpa cautiverionnin espíritu Babiloniapi; chaytaqa Hermana White yachachin, nispa, chiqaq Israelpa chiqaq Babiloniapi chiqaq cautiverionninwan rikch'achisqa kasqanta, chay cautiverio qanchis chunka watakunamanta tukukuqtin, Ciro kichasqa punkukunanta haykuspa Babiloniata hap'isqan, Belshazzarta wañuchisqanpas.

“Kunan Diospa iglesianqa qispisqaña kachkan chinkasqa miraypaq salvacionninta hunt'achinankupaq, Diospa divino planinta tukukuyninkama apananpaq. Achka pachak watakuna kamachkaptin, Diospa llaqtanqa libertadesninkumanta hark'asqa ñak'arirqanku. Evangelioqa ch'uyayninpi willakusqanqa amaqllasqa karqan, runakunapa kamachikuyninkuta mana kasukuqkunamanqa aswan sinchi muchuykunata churapayarqanku. Chayraykun Señorpa hatun moral viñanqa casi llapanpi mana llamk'asqa qhiparqan. Runakunaqa Diospa siminpa k'anchayninmanta qichusqa karqanku. Pantaypa, supersticiónpa tutayayñinqa cheq religiónmanta yachayninta chinkachiyta munarqan. Kay unay, mana samayniyuq qatiykachay pacha ukunpi, kay pachapi Diospa iglesianqa cheqaqtapuni prisionpi karqan, imaynan Israelpa churinkuna exilio pacha Babiloniapi prisionpi hap'isqa karqanku hinata.” Profetas y Reyes, 714.

Babiloniapi qanchis chunka wata tukukuyninmi 1798 watata rikch'achirqan; hinaspapas 1798 watamanta ñawpaqta señalkuna karqan, Cristo kutimunan qayllapiña kasqanta willaq.

“Ciroq soldadokuna Babiloniapa pirqa ñawpaqman hamusqanqa judiokunapaq señalm karqa, prisionmanta kacharikuyninku qayllamuytaq. Ciro paqarisqanmantapas aswan huk pachak watak ñawpaqta, Diospa Inspiracionnin sutinta rimarqanña, hinaspataq qillqasqa kananpaq kamachirqan imayna chiqap rurayninta ruwananpaq Babilonia llaqtata mana yuyasqankumanta hap'inanpaq, hinaspa prisionpi wawakunapaq kacharikuymen ñan allichananpaq.” Profetas y Reyes, 551.

Ciroqa hinallataqmi 1798 watata ñawpaqta qatiq señalkunata rikuchirqan. Historiador-kunaqa Darioq, Ciroq kamachikuyninmanta aswan pantasqa hina rimanku, ichaqa Diospa Siminpa sut'itaqmi. Medo-Persia qhapaq suyuqa Babilonia qhapaq suyuta qatiqmi karqan, hinaspataq Medo-Persiaq ñawpaq kaq reyqa Dario karqan, chaywanpas sobrinuynin Ciroqa Babiloniata hap'iq generalmi karqan, Belsasarpa qhipa hatun mikhuynin tuta. Cirowan Darioqa iskayninkutaqmi qanchis chunka wata prisionpi kaypa tukukuynin pacha-ta rikuchinku, chaymi 1798 watapi pacha tukukuyninta representanan, hinaspataq hinallataqmi 1989 watapi pacha tukukuyninta rikuchin.

Moisespa historiapi tukuypa puchukay pacha Aarónpa, Moisespa ima wawachakuyninkunawan señalasqa karqa, kimsa watakunawan rakisqa. Chay historiaqa Cristoq historianta aswan hunt'asqata rikuchirqan, chay historiapias tukuypa puchukay pachaqa Juanpa paqarisqanwan señalasqa karqa, hinaspa soqta killamantaraq paypa primon Jesuspa paqarisqanwan. Tukuypa puchukay pachaqa iskay señaltaqniyuqmi, hinaspa Darío, Ciro ima iskayninkupas qanchis chunka wata preso kaypa tukukuyninta señalan, chaymi waranqa iskay pachak soqta chunka wata preso kaypa tukukuyninta rikuchirqan. Papa uywa wañuchi ch'akiyusqanmanta 1798 watapi qallarichisqa kasqanqa, qatiq wataqa chay uywapi sillakuspa hinaspa payta kamachispa reynayuq kaq runapa wañuyninwan qatiparqan. 1989 watapi Reagan, Bush ñawpaq kaq ima iskayninkupas presidentekuna karqaku.

Ciro nisqa señalakunata reqsichin, chaykunapa tukukuypa pacha hamunanmanta willakunku, hinallataq tukukuypa pachata reqsichin. Yachaypa mirayninta reqsichin, hinaspa huk ángel uraykamuspa ñawpaq willakuyninta kallpachasqanta reqsichin; hinallataq chaymanta qallarichisqa ruwanata reqsichin, cimentokunata churay ruwanata, templota sayachiy ruwanata, hinaspa kimsay kaq ángelpa chayamunta, Ayllukuypa Kachaqninca utqaylla Hanan Templonman hamusqanpi.

Persiapa rey Ciroq kinsa wata kamachikuyninpi, Danielmanmi huk imapas rikuchisqa karqa, paypa sutinga Beltesazar nisqa karqa; chay imaqa cheqaqmi karqa, ichaqa churasqa pachaqa unaymi karqa. Paymi chay imata entienderqa, hinaspa rikuyta allintam yacharqa. Chay p'unchaykunapin ñoqa Daniel llakikuywan kimsa hunt'a semanakunata karqani. Mana munay t'antata mikurqanichu, nitaj aychapas ni vinopas simiymán hamurqachu, nitaj wirachikurqanichu ima hinapas, kimsa hunt'a semanakuna hunt'akunankama. Ñawpaq killapa iskay chunka tawa p'unchayninpin, hatun mayu patapi kashaspay, mayuq sutin Hiddekel karqa. Daniel 10:1–4.

Cirospa, Beltesazarpa simbolonkuna qhepa p'unchaykunapi huk sapa profetico historiata representan. Beltesazarpa simbolon yachachiwanchik representasqa runakunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa kasqankuta, paykunapa pactok runakunap qhepa miraynin kasqankuta. Paykunapa Cirospa representan historiapi churakun, chay historiataq 1798 ñawpaqpi, 1989 ñawpaqpi, hinallataq 11 de septiembre de 2001 ñawpaqpi kaq historiata representan, imaraykuchus Cirospa tukuy chay waymarkkunata representan. Payqa hinallataq 18 de julio de 2020 p'inqaychakuyta representan, chaynallataq manaraq unaypi Estados Unidos llaqtapi hamuq domingo kamachitapas. Danielpa qhepa rikuyin maypi profeticamente churakusqanta chiqaqtapuni reqsinapaq llaveqa Danielpa imatapas yachasqanwan reqsisqa.

Versículo hukpi Danielqa (Beltesazzar) ham “imapas”, hinallataq “visión”-tapas entienden. “Imaqa”, hebreo simipi “dabar” nisqa simim, “palabra” niyta munan, hinaspa Gabrielpa rimayninpiqa “chazon” visiónta sut'ichan iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakunamanta (“qanchis kutikuna”). Versículo hukpi “visión” nisqa, Danielpa entiendesqanqa, iskay waranqa kinsa pachak watakunamanta “march” visiónmi. Qhepa p'unchaykunapi Diospa pacto llaqtanqa mana entienderqakuchu “qanchis kutikuna”-ta, pacha tukukuypi 1989 watapi. Mana entienderqakuchu “qanchis kutikuna”-ta, mana chaymanta qhipamanraq 11 de septiembre de 2001 chayamunankama, chayrayku Danielqa profético reforma kuyuy pacha ukhupim kanan,

Cirowan rikch'achisqa 11 de septiembre de 2001 qhipapi; Danielqa, tukuypaq qhepa profético kuyuyta rikch'achispa, entiendenmi iskayninta, “imapas” nisqatawan “visión”-tawan.

Danielqa reqsichis iskay chunka hukniyuq p'unchawkuna llakikuypi kasqanmi reqsichisqa. Chay llakikuy “chay p'unchawkunapi” Danielqa “imatapas” entienderqan, hinallataq “musquykunatapas” allinta entienderqan. “Imapas” nisqapi rikuchisqa cheqaq kayqa llakikuy p'unchawkunapi Danielmanmi sut'inchasqa karqan. Diospa llaqtanqa reformapa siq'ikunanpi Chawpi Tuta Qapariyman manaraq chayamuchkaptin “llakikuqkuna” hina rikuchisqanku. Chay llakikuyqa Marthawan Mariyawan Lazaropaq llakikuyninkuwanmi rikuchisqa, Atipay Yaykuy manaraq chayamuchkaptin. Chayqa Milleritakunapa historiantupi ñawpaq ñak'ariy qhipaman hamuq sonqon pisi kallpayakuywanmi rikuchisqa karqan, imaynatachus Jeremías rimarqan hina.

Simi rimaykikuna tariq karqan, chaykunataq mikhurqani; simiykitaq sonqoypaq kusikuywan ancha kusikuy karqan: sutyikiwan sutichasqa kani, Hosts Dios Señor. Manam tiyarqanichu asikukuqkunapa huñunakuyninpi, nitaq kusikurqanichu; sapallaymi tiyakurqani makiykirayku: phiñakuymi hunt'achiwanki. Imaraykutaq nanaynîyqa wiñaypaq, ch'akiyñiypas mana hampiy atina, hampichikuyta mana munaspa? ¿Llapallanpi llullakuq hinachu noqapaq kanki, chinkaqa unu hina? Jeremías 15:16–18.

Jeremías manam “kusikurqan”chu, Apocalipsis chunka hukniyuq capítulo nisqapi Sodoma llaqtapaq Egipto llaqtapaq runakuna iskay testigokunapa wañusqanrayku kusikusqankuman hina. “Mana kusikuyqa” llakikuymi. Belsasarpa llakikuyninmi reqsichin iskay testigokunapa wañusqanwan tinkisqa llakikuyniyta. 18 julio 2020 watapi, hinallataq 3 noviembre 2020 watapi, cheqaq protestante waqrapa, kay pachapi animalpa republicano waqrakunapa iskay testigonkunapa Sodomaq Egiptoq callenkunapi wañuchisqa karqanku, maypichus Señorniykupas chakatasqa karqa. Señorniyku chakatasqa kasqan p'unchawmi discipulonkuna llakikuyta qallarikurqanku. Chay iskay testigokunapa Apocalipsis chunka hukniyuq capítulo nisqapi Moiséswan Elíaswan rikuchisqa karqanku.

Qelqaykunapiqa pichqa kutita Cristoqa Miguel sutinwan sutichasqa kashan, kimsa Daniel qelqapi, huk Judas qelqapi, huktaq Apocalipsis qelqapi. Chunka kaq t'aqapi, kunan yuyaychasqanchikpi, Miguelqa iskay kutita rimarisqa kashan, chunka kimsañiyoqpi hinallataq iskay chunka hukniyoqpi, hinaspataq yapamanta chunka iskay kaq t'aqapi, huk kaq versículopi. Payqa reqsisqa kashan Apocalipsis chunka iskayniyoqpi, qanchis kaq versículopi. Judas qelqapiqa, Miguelqa Moisesa kawsarichiq hina reqsisqa kashan; paymi Apocalipsis chunka hukniyoq t'aqapi, callepi wañusqa testigokunamanta huknin kasqa.

Chaymi, qankunata yuyarichisqaykichikmi, sapa kutiña kayta yachasqaykichikpas, imaynatas Señorqa Egipto suyomanta llaqtata qispichispa, chay qhepaman mana iñiqkunata chinkachirqan. Hinallataq ñawpaq kaq kasqankuta mana waqaychaq angelkunata, aswanpas kikinkupa tiyanankuta saqirqanku; paykunatan wiñay watasqa cadenakunawan tutayay ukhupi waqaychan hatun p'unchaypa taripayninkama. Sodomapas Gomorrapas, muyuriqnin llaqtakunapas chay hinallataq, qhari warmi huchaman sapaqtinkuta qospa, huk aychata munaspa purispanku, wiñay ninaq muchuyninta muchuspa, huk rikuchinapaq hina churakusqanku. Chay hinallataqmi kay millay musquqkunaqa aychata qhellichanku,

kamachiyta pisipaq qawanku, hatun kayniyoqkunatataq millay simiwan rimanku. Ichaqa Miguel arcángel, diablowan Moisésqa ayanmantam atipanakuypi rimaykachaspa, manan atirqanchu paypa contranpi k'amiywan huchachayta apayta, aswanqa nirqan: “Señor qamta sinchita anyachusun.” Judas 5–9.

Judas qillqapi, Sodoma hinallata Egiptoq contextonpi, mayqan hatun llaqtata rikuchin, maypichus Moiséswan Elíaswan wañuchisqa kanku Apocalipsis capítulo once nisqapi; Cristo, Miguelwan rikuchisqa, Moisésqa cuerponta kawsarichin. Moiséswan Elíaswan kimsa watapi kuskan p'unchaykunata wañusqa karqanku Apocalipsis capítulo once nisqapi, hinaspa Belteshazzarpa llaquykunapa p'unchayninkuna tukukun Miguel hanaq pachatamanta uraykamuspa. Sapa siq'ipi sapa siq'i hina, Daniel capítulo ten, versículos one chaymanta four kama, waqaychana pacha kasqanta reqsichin, iskay testigokuna Miguelpa kawsarichisqanwan tukukuq.

Kay yachayta qatiqqas qhipa qillqapi rikcharichisunchik.

“Taytaqa ajllarqan Moiseswan Eliaswan Cristopaq kachaqninkuna kananpaq, hanaq pacha k'anchaywan payta hatunchananpaq, hinaspa hamuq ñak'ariyninmanta paywan rimanankupaq, imaraykuchus paykunapaq kay pachapi runakuna hina kawsasqaku; runapa llakiyninta, ñak'ariyninta ima mallikusqaku, chayrayku Jesuspa kay pachapi kawsayninpi pruebananta llakiywan kуска sonqowan yuyarisa yanapanankupaq atirqaku. Eliasqa, Israelman profeta hina kasqanpi, Cristota rikuchirqan, hinaspa llamk'ayninpa, huk tupupiq, Salvadorpa llamk'ayninwan rikchakusqa karqan. Moisesñataq, Israelpa umalliqnin hina, Cristopa rantinpi sayaspa, paywan rimarisa, kamachikuyninkunata qatirqan; chayrayku kay iskayninkuqa, Diospa tronon muyuriq llaqa tantanakuy askha askha runakunamanta, Diospa Churinninta yanapanankupaq aswan allin kaqkuna karqaku.”

“Moisesqa, Israelpa churinkunapa mana iñiyninkuta phiñakuspa, qaqata phiñaywan waqtaspa, qaparispanku mañakusqanku unuta qusqanpi, kkillanmanmi hatunchayninta apakúrqa; imaraykuchus yuyayninpa Israelpa mana agradecikuywan hinaspa mana allin puriyninwan hunt'asqa kasqanrayku, mana atirqanchu Diosta yupaychayta, sutinta hatunchayta, Paypa kamachisqan ruwayta ruraspa. Tukuy-atinyuqpa yuyayninmi karqan sapa kuti Israelpa churinkunata sasachakuypi churayta, chaymantataq hatun necesitayninkupi atiyinwan qespichiyta, paykuna paypa sapaq kuyakuyninta reqsinankupaq, hinaspa sutinta hatunchanankupaq. Ichaqa Moises, sonqonpa runa kayman hina munayninkunata qatiykuspa, Diospaq kasqan yupaychayta kkillanmanmi chaskikurqan, Satanaspata atiyin uraman urmaykuspa, hinaspa mana saquesqachu karqan prometesqa hallp'aman yaykunankupaq. Sichus Moises sayaqlla qhipayman mana kutirisa qaqllaqa kasqanman hina takyasqa qhipaspa qheparikman karqan, Señorqa prometesqa hallp'amanmi pushanman karqan, hinaspatayta wañuyta mana rikuspalla Hanaq Pachaman tikraykunman karqan.”

Imaynan kasqa, Moisés wañuyman pasarkamurqan, ichaqa Diospa Churin Hanaq Pachamanta uraykamuspa payta kawsarichirqan manaraq cuerpon ismuyta rikushaspa. Satanás Michaelwan Moisésqa cuerponmanta atipanakuptin, chayta sut'inchasqa mikhuynin hina mañakuspapas, Diospa Churinpa contranpi mana atiparqanchu; chaymi Moisés, kawsarichisqa, hatunchasqa cuerpoyuq, Hanaq Pachapa cortenkunaman apasqa karqan, chaypachataq Taytapa kamachisqan iskay yupaychasqa runakunamanta hukninña karqan, Churinman yanapaypaq

suyaykuchisqa.

“Puñuyman chayhina atipachikuspa qespiqankurayku, discípulokuna hanaq pacha kachaqkunap rimayninta, hinallataq Hatunpaq Gloriapi churisqa Qespichiqpa rimaynintapas chinkachirqanku. Ichaqa, ukmanta sinchi puñuymanta rikcharispa, ñawpaqenkupi kashaq hatun qhapaq rikch’ayninta qhawaspas, kusikuywan mancharikuywanpas hunt’asqa kanku. Munasqanku Yachachiqninkupa k’anchariq rikch’ayninta qhawarispa, makinkuwan ñawinkuta pakayta munanku, mana chaymantaqa atinkumanchu runa simiwan mana willay atina gloriata much’uyta, chay gloriataq paypa kayninta p’achallin, intipa k’anchariynin hina k’anchay rayokunata llusichispa. Pisi pachallapaqmi discípulokuna Señor ninkuta ñawpaqenkupi gloriapi hatunchasqa, ancha wicharisqa qhawarinku, hinallataq chay k’anchariq runakunaq yupaychasqa, paykunataq Diospa munasqan runakuna kasqankuta reqsinku.” The Spirit of Prophecy, volume 2, 329, 330.